

ÚPRAVA

Textil z kontejnerů se sváží na třídírnu, která nebývá vybavená třídícím pásem, vše probíhá ručně na zemi. Z textilu se ručně vytřídí takový, který se dá ještě nosit – předává se různým charitativním organizacím, které jej dávají potřebným lidem. Druhou velkou skupinou je textil, který se dá recyklovat. Používá se pro výrobu čistících hadrů. Ty slouží k čištění strojů a motorů nebo k nasávání kapalin. Takový textil se musí zbavit všech netextilních součástí, jako jsou knoflíky, zipy, šňůrky, přezky a pásky. Pak se velké kusy textilu řezou na menší kusy a lisují do balíčků nebo ukládají

do pytlů. Tak se dodávají jednotlivým odběratelům, kde poslouží novému účelu. Některé vybrané druhy textilu z čistě přírodních materiálů se mohou použít i na výrobu speciálních druhů papírů.

RECYKLACE TEXTILU

Recyklace textilu probíhá opakovaným použitím textilu, který vznikne v třídírně, nebo se z textilních odpadů mohou vyrábět izolace. Izolaci vyrobenou z textilních vláken se třeba omotávají drenážní hadice, aby se nezanesly hlínou. Textil se může použít i na výrobu, zejména tzv. papírové lepenky, které se používá jako podklad pro výrobu asfaltových

lepenek nebo jako krycí či absorpční materiál. Textil se dá zpracovat i jako palivo. Některé problematicky recyklovatelné druhy textilu nebo textilu, který je kvůli znečištění nerecyklovatelný, je možné využít při výrobě cementu.

DŮLEŽITÉ POJMY:

KONTEJNER • TŘÍDÍRNA • CHARITA • ČISTICÍ HADRY • LEPENKA • IZOLACE • PALIVO

KOVY JSOU JEDNÍM Z NEJZÁSADNĚJŠÍCH MATERIÁLŮ, SE KTERÝMI SE KDY LIDSTVO SETKALO.

Podle kovů se koneckonců pojmenovávají i celá období lidských dějin, jako doba železná, bronzová, ... Kovy mají celou řadu unikátních vlastností, jako pevnost, tažnost, vodivost, které je stále řadí mezi nepostradatelné materiály. Přitom se vlastně jedná o materiály přírodní. Naprostá většina kovů se vyrábí tavením z rud za pomoci paliv spolu s dalšími surovinami. Oproti historickým dobám se v současné době používá mnohem širší spektrum kovů, zejména pak těch „drahých“, pro jejich vynikající využití hlavně v elektrotechnice.

Z hlediska komunálních odpadů však kovy zásadním materiálem nejsou, jejich množství v komunálních odpadech je relativně malé. Z tohoto důvodu se sběr kovů, tak jak jej známe u papíru nebo plastů, provádí jen ve velmi omezené míře. Důvodem je i to, že kontejnerům nebo pytlům silně konkurují soukromé výkupny a sběrný, které ale příliš velký

zájem o drobné kovové odpady z domácností nemají. Výkupny se zaměřují zejména na kovové předměty větších rozměrů, jako je stavební železo, případně zbytky vozidel a zařízení apod. Sběrný a výkupny zároveň fungují jako dotřídňovací linka, kde sice není k dispozici pohyblivý pás pro třídění, ale kovy se třídí podle druhů již při příjmu a odkládají se na přidělená místa. Tak vznikají hromady barevných a železných kovů s požadovanými vlastnostmi. Železné kovy se dále třídí na několik skupin, ve kterých rozhoduje právě velikost a „hutnost“ železa. Ze sběren a výkupu se kovy bez větších úprav přepravují k recyklaci do hutí, kde se z nich vyrábějí nové výrobky. Vzhledem k naprostému roztavení kovových výrobků je recyklace kovů téměř dokonalá, a to i ve srovnání se sklem (u skla se na výrobu nových výrobků použije max. 70 % skleněných střepů), protože pro výrobu nových kovových výrobků je možné použít téměř 100 % odpadů.

SBĚR KOVŮ

Kovové odpady se v obcích v naprosté většině případů nesbírají do kontejnerů. Obcí, které používají kontejnery na sběr kovů, je velmi málo, některé obce sbírají drobné kovové obaly z domácností do šedých pytlů. Naprostá většina kovů se sbírá prostřednictvím výkupu (sběren) nebo sběrných dvorů. Rozdíl mezi výkupnou a sběrnou není v podstatě žádný, sběrna je historický název. Každopádně se jedná

o místo, kam můžete odevzdat celou řadu odpadů a kde za ně můžete dostat i zaplacení. Každá výkupna má svůj seznam odpadů, které přijímá, a také ceník, podle kterého dostanete za odpady zaplacení.

Mnohem větším zdrojem kovových odpadů je ale průmyslová výroba.

SVOZ KOVŮ

Vzhledem k tomu, že se kovy v obcích téměř vůbec nesbírají do kontejnerů, je svoz kovů zanedbatelný.

ÚPRAVA

Úprava probíhá již při příjmu v areálu výkupny. Kovy se nejprve zváží. Pak obsluha zkontroluje, jaké druhy kovů se do výkupny přivezly, a podle toho se ukládají na příslušné hromady. Rozlišují se železo a barevné kovy a také železa je několik druhů, stejně jako barevných kovů. Proto jsou ve výkupnách různé hromady různých druhů kovů. Když jsou hromady dostatečně velké, kovy se nakládají do nákladních

aut nebo na vagony a odvázejí se do velkých překladišť kovů, tzv. kovošrotů, kde se různě drtí a lisují, a odtud putují do hutí. I v případě kovů existují nežádoucí příměsi, jedná se zejména o kovy znečištěné nebezpečnými látkami, jako jsou oleje a podobně. Takové odpady může výkupna odmítnout a nepřijmout.

RECYKLACE

Pro recyklaci kovů slouží výhradně hutě. I hutě jsou zaměřené na určité druhy kovů, takže hliník se zpracovává v jiných hutích než železo nebo měď. Hutě jsou továrny, kde se kovy taví při teplotách vysokých přes 1000 °C. Proto je recyklace kovů dokonalá, na první pohled nikdy nepoznáte, z čeho je nový kovový výrobek vyroben. Roztavený kov se

může odlévat do forem nebo válcovat, kovat atd., vyrábí se plechy, dráty, odlitky, které se pak dál zpracovávají...Drahé kovy, např. z použité elektroniky, se získávají buď tavením, nebo chemickými procesy.

DŮLEŽITÉ POJMY

VÝKUPNA • PŘEKLADIŠTĚ • ŽELEZNÉ KOVY • BAREVNÉ KOVY • HUTĚ • TAVENÍ

TEXTIL PROŽÍVÁ ZNOVUVZKŘÍŠENÍ JAKO DRUH ODPADU, KTERÝ SE DÁLE TŘÍDÍ A VYUŽÍVÁ.

Textil je materiál, který také prošel složitým vývojem. Jeho výhodou je, že se část textilu stále vyrábí z přírodních materiálů, jako jsou bavlna, vlna nebo hedvábí. Tyto materiály jsou i v současné době ceněné a dají se opakovaně používat.

SBĚR TEXTILU

V některých městech a obcích se objevují kovové kontejnery určené pro sběr textilu. Mají většinou upravený vhozový otvor a je vhodné do nich vyhazovat textil zabalený v plastových taškách. V některých oblastech se textil

výjimečně sbírá i do plastových pytlů. V kontejneru na textil by neměly končit špinavý nebo mokrá textil, koberce, molitan, peřiny, polštáře a spacáky, záclony nebo kožichy.

SVOZ TEXTILU

Svoz textilu probíhá svozovou technikou upravenou pro výsyp kovových kontejnerů na sběr textilu. Frekvence svozu je různá, záleží na naplněnosti kontejnerů.

